

Zaklopatica - naselje za osobe starije dobi

Škoro, Petra

Master's thesis / Diplomski rad

2014

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:

University of Split, Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy / Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:123:013957>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-10**

Repository / Repozitorij:

[FCEAG Repository - Repository of the Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SADRŽAJ

1. KOMENTORSKI SEPARAT
2. ANALIZA STANJA
 - 2.1.KONTEKSTUALNOST
 - 2.2.FOTOGRAFIJE LOKACIJE
3. OPIS KONCEPTA
4. DIJAGRAMSKA SITUACIJA KROZ TRI FAZE
 - 4.1.FAZA 1 1:2000
 - 4.2.FAZA 2 1:2000
 - 4.3.FAZA 3 1:2000
5. NACRTI
 - 5.1. TLOCRT PRIZEMLJA 1: 200
 - 5.2. TLOCRT 1. KATA 1:200
 - 5.3. TLOCRT 2. KATA 1:200
 - 5.4. SITUACIJA/TLOCRT KROVA 1:200
 - 5.5. PRESJEK 1-1 1:200
 - 5.6. PRESJEK 2-2 1: 200
 - 5.7. PRESJEK 3-3 1:200
 - 5.8. PRESJEK 4-4/SJEVERNO PROČELJE 1:200
 - 5.9. PRESJEK 5-5/JUŽNO PROČELJE 1:200
 - 5.10. PROČELJE ZAPAD 1:200
 - 5.11. DETALJ KROVA 1:5
6. TEHNIČKI OPIS
7. VIZUALIZACIJE

KOMENTORSKI SEPARAT

LASTOVO

ISTRAŽIVANJE PROSTORNO PROGRAMSKIH MOGUĆNOSTI

SADRŽAJ

1. UVOD O LOKACIJI

1.1. GEOGRAFSKA POZICIJA

1.2. POVIJEST OTOKA

2. DEMOGRAFIJA

2.1. ANALIZA TRENUTNOG STANJA

2.2. SASTAV STANOVNIŠTVA

2.3. TURIZAM KAO GLAVNA GOSPODARSKA GRANA

3. PARK PRIRODE

3.1. PROGLAŠENJE I ZNAČENJE NAZIVA

3.2. ODNOS PARKA PRIRODE I LOKALNE ZAJEDNICE

4. PROBLEMATIKA I ZAKLJUČAK

1. UVOD O LOKACIJI

1.1. GEOGRAFSKA POZICIJA

Lastovo je otok u hrvatskom dijelu Jadranskog mora. Nalazi se 14 km južno od otoka Korčule. Administrativnim ustrojem pripada Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Otok je dug oko 10 km, a širok 5,8 km. Najviši vrh otoka je Hum (417 m). Površina otoka je 41 km².

Otok je udaljen 94 km od Splita, 57 km od Visa, 31 km od Mljeta, a od najbližeg otoka Korčule odvaja ga Lastovski kanal širine 13 do 20 km.

Oko otoka Lastova nalazi se 46 otočića i hridi. Sam otok Lastovo je najveći otok u Lastovskom arhipelagu, koje se sjeveroistočno grana prema otočićima Lastovnjacima i Vrhovnjacima. Najveću razvedenost imaju sjeverozapadna i zapadna obala. Uz Mljet, Lastovo je najšumovitiji hrvatski otok – preko 70% šumovite površine.

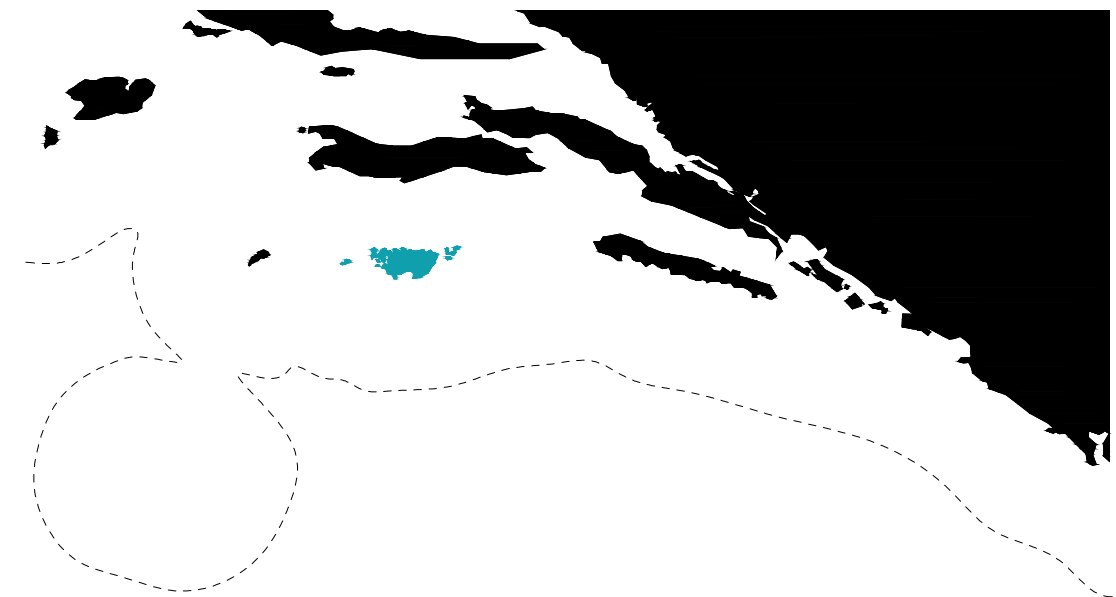
Lastovo ima veoma blagu mediteransku klimu. Prosječna siječanska temperatura je 10,1, dok je srpanjska 24,4 stupnja Celzijeva.

Lastovo i pripadajući mu otoci izgrađeni su od i krednih naslaga koje tvore pretežno dolomiti, dolomitizirani vapnenci i čisti vapnenci.

Reljef otoka Lastova sastoji se od jednog središnjeg masiva u kojem se ističe i najveći otočki vrh Hum (417m) s još nekoliko uzvisina iznad 400 m (Pleševo brdo, Gumanca, Mali Hum).

Reljef ostalog dijela otoka karakterizira veći broj zatvorenih udolina među šumovitim brežuljcima. Većina polja nastala su u nepropusnim zonama dolomita ili u polupropusnim dolomitiziranim vapnencima. Raspadanjem tih naslaga nastala su plodna pješčana i smeđa (terra rossa) primorska tla najvećeg broja lastovskih polja koja su ujedno najveće i najvrijednije poljoprivredne površine na otoku.

Razvedenost obale je velika, pa ukupna dužina obala otoka, otočića i grebena iznosi 115,9 km (otok Lastovo 46,4 km, otočna skupina Donji Školji i Vrhovnjaci 22,3 km, otoci Prežba 12,9 km, Mrčara i okolni otočići 12,9 km, Kopište i okolni otočići 7,7 km, te otok Sušac 13,7 km).

1.2 POVIJEST OTOKA

Otok Lastovo se u pisanim dokumentima prvi puta spominje u 6. stoljeću kada ga je leksikograf Stjepan iz Bizanta nazvao Ladesta i Ladeston. Izvor koji je on koristio je bio Theopompus; grčki povjesničar i govornik rođen 380 godina prije nove ere.

Iako najstariji pisani dokument o Lastovu datira iz 6. stoljeća, tragovi prisutnosti čovjeka na Lastovu – pronađeni u Račjoj špilji, ukazuju na stalnu prisutnost čovjeka već od kamenog doba (8500 prije Krista).

Primarno je otok bio naseljen Ilirima. Kada su Rimljani osvojili provincije u Dalmaciji, naselili su i Lastovo. Rimljani su ostavili vrlo jasne tragove dugog obitavanja na otoku. Takozvane "villae rusticae" (lat. seoske vile – poljoprivredna gospodarstva) ili vodocrpilišta poznata kao "lokve" su samo neki od spomenika koje su Rimljani ostavili.

Nakon dolaska Slavena na Jadransko more u 7. stoljeću, Hrvati su naselili najveći dio Dalmacije – uključujući i Lastovo.

Venecijanski dužd Pietro Orseolo II je 998. poduzeo vrlo intenzivne akcije protiv hrvatskih i neretvanskih gusara duž cijele jadranske obale i otoka. To je kulminiralo razaranjem grada Lastova. Nakon toga stanovnici Lastova su odlučili izgraditi grad na unutarnoj strani brda tako da je grad brdom odvojen od obale i samim time se može lakše braniti.

Lastovo je od 7. do 13. stoljeća nakratko moglo doći pod vlast različitih vladara kao što su Bizantski car, Dukljani ili Neretvljani no Lastovo je samo Hrvatske kraljeve priznavalo kao svoje zvanične i prirodne vladare.

1310. godine Lastovo je dobilo svoj prvi pisani propis; Lastovski statut – koji ima sve osobine zakona.

Nakon što su Francuzi 1806. okupirali i nedugo zatim ukinuli Dubrovačku republiku, Lastovo je postalo dio Francuskog imperija. Francuzi su napravili utvrdu na brdu Glavica i u borbi protiv Britanaca mobilizirali otočane. Dvije godine prije kraja Napoleonove imperije Britanci su okupirali Lastovo (1813.–1815.) da bi nakon pada Napoleona, na Berlinskom kongresu, Lastovo pripalo Habsburškoj carstvu.

Tijekom prvog svjetskog rata, Austro-Ugarska vojska je oformila garnizon na Glavici. U utvrdi su bili vojnici koji su bili mahom Mađari s privremenim boravkom na Lastovu.

Nakon početka fašizma u Italiji (1922.) politika italinizacije svih 'stranih' dijelova je započela.

Pa kao posljedica toga hrvatske škole su zatvorene i talijanski je postao jedini službeni jezik na Lastovu. Te promjene je pratio rast životnog standarda na otoku. Nakon drugog svjetskog rata Lastovo je doživjelo istu sudbinu kao i obližnji otok Vis; postalo je otok rezerviran za vojsku. Stoga je pristup Lastovu bio zabranjen stranim državljanima. To je, dakako, dovelo do ekonomske stagnacije i depopulacije otoka. No, istovremeno, to je omogućilo očuvanje Lastovske prirode u onom primarnom obliku. 1988. ta zabrana je bila ublažena pa je stranim državljanima omogućen dolazak na Lastovo.

Nakon što je Hrvatska 1991. proglasila samostalnost, pripadnici Jugoslavenske narodne armije (JNA) su na Lastovu ostali sve do Lipnja 1992. – kada su vojne baze na Lastovu predane u ruke hrvatskih vlasti.

2. DEMOGRAFIJA

21. ANALIZA TRENUTNOG STANJA

Lokalno stanovništvo na otoku Lastovu kao najveći uzrok izumiranja otoka navodi više od dvadeset godina površnosti, nemarnosti, tromosti, lijenosti i nerada na kontinuiranom poboljšanju kvalitete življenja. Umjesto preuzimanja odgovornosti za održivim razvojem otoka Lastova postoji samo ignoriranje stvarnih problema sa kojima se Lastovo suočava.

Iza bezidejnosti i nepostojanja alternativa skriva se nesposobnost, nezainteresiranost ili nedovoljna educiranost pojedinaca na određenim funkcijama, prvenstveno u pripremi, izradi i provođenju projekata od društvenog interesa kao i nebriga i neplansko upravljanje imovinom kako onom u vlasništvu Općine Lastovo tako i onom u vlasništvu države RH. Problem dvojnog rukovođenja Parka prirode i Općine Lastovo nad istim područjem i nad lokalnim stanovništvom, dovele su do toga je otok Lastovo nakon "vojne izolacije" postao izoliran "prirodnim rezervatom", a u skoroj budućnosti uspostavom Šengenske granice i "policijskim rezervatom". Park prirode ne djeluje kao pokretač već kao kočnica održivog razvoja otoka.

2.2. SASTAV STANOVNIŠTVA

Glavne gospodarske djelatnosti na otoku Lastovu stoljećima su bile poljodjelstvo, stočarstvo, ribolov i šumarstvo, a davno prije i koraljarstvo te sokolarstvo (Jurica, 2001.). Tijekom druge polovine 20. stoljeća dolazi do erozije otočnog gospodarstva. Udio zaposlenih u primarnim djelatnostima se znatno smanjuje, dok udio zaposlenih u tercijarnim i dalje raste.

Razina plaće 2007. godine bila je ispod županijskog (4.115 kn) i državnog (4.228 kn) prosjeka. Oko dvadeset pet posto svih zaposlenih je kod fizičkih osoba što je tek nešto više od županijskog i državnog prosjeka

Današnja otočna gospodarska struktura bitno se razlikuje od prijašnje. Poljoprivreda, koja je nekad bila temeljna gospodarska grana, danas je znatno reducirana, iako se, uz šumarstvo i turizam, ubraja u temeljne ekonomske aktivnosti na Lastovu. Način korištenja otočnog prostora početkom i krajem 20. stoljeća znatno se promijenio, a najveće razlike su upravo kod obradivih površina i šumskog zemljišta što je odraz gospodarskog razvitka otoka.

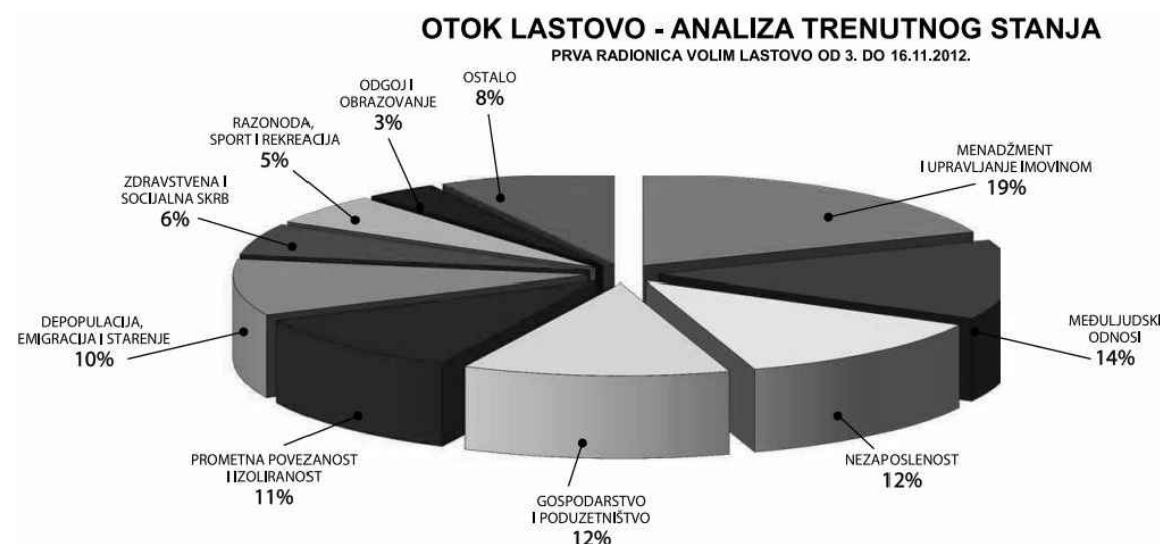
Prema popisu 2001.godine, ukupnog poljoprivrednog stanovništva bilo je tek 29, od čega su većinu činili muškarci. Aktivnog poljoprivrednog stanovništva je bilo tek 19 i radilo se također o isključivo muškom stanovništvu. Takav podatak znači da udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom stanovništvu iznosi tek 3,5%, a aktivnog poljoprivrednog stanovništva u ukupnom aktivnom tek 6,1%

U lastovskim poljima na pješčanoj podlozi vrlo dobro uspijeva vinova loza koja je u manjim poljima uzgajana kao monokultura, a u većim je izmiješana s maslinama, rogačima i povrćem. Lastovsko je vino pretežno crno i izvrsne je kakvoće. Maslinarstvo je na Lastovu također potencijalan izvor prihoda u budućnosti jer se prednost lastovskih maslina nalazi u tome što se iz njih za kraće vrijeme dobije više ulja.

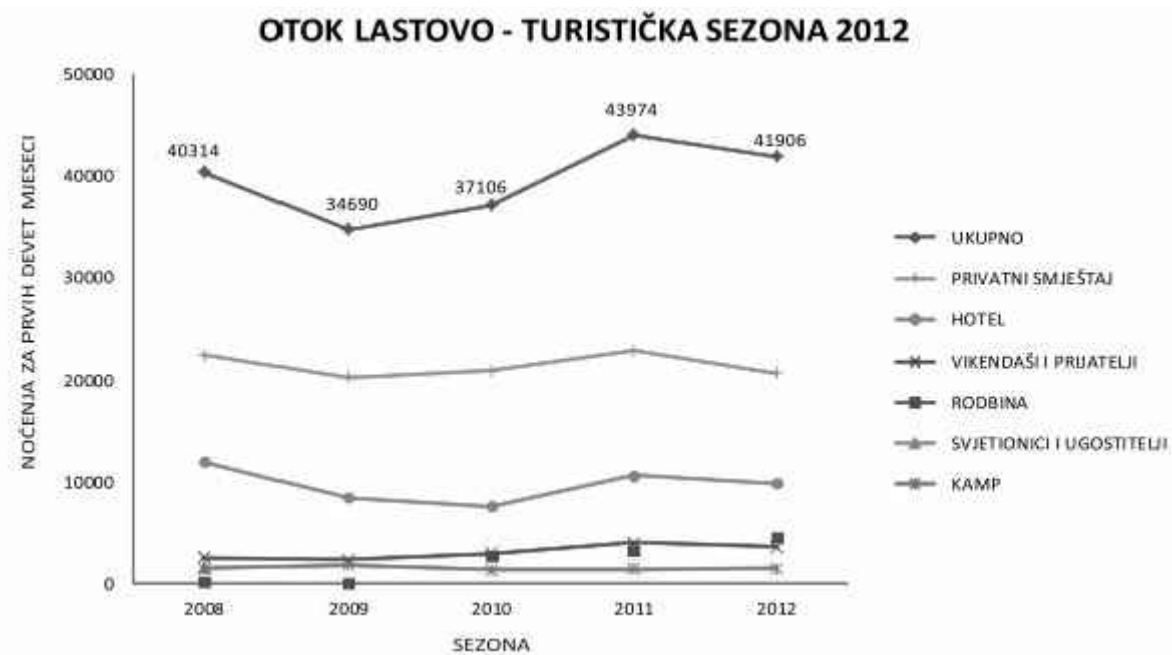
Prema Zakonu o poljoprivredi²⁷, u upisniku OPG-a 2007. godine, upisana su 103 obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja se baziraju prvenstveno na vinovoj lozi, maslinama i stoki, a najmanji broj na oranicama. U istom upisniku upisano je 9050 stabala maslina na 46,34 ha površine. Prema Zakonu o vinu, Upisnik proizvođača grožđa i vina, 116 je osoba, u ispostavi Lastovo, upisano u registar, dok je ukupno upisano 44,41 ha vinograda.

Turizam je značajno pridonio gospodarskom razvoju, kako drugih otoka, tako i Lastova, pogotovo imajući u vidu da je turistima pristup dozvoljen tek 1988. godine. Taj doprinos očituje se u zaposlenju radne snage, razvoju ugostiteljstva i prometa, širenju tržišta poljoprivrednih proizvoda i ribe, te u razvoju infrastrukturnih funkcija i djelatnosti. Prema podacima Jadrolinije za 2001. godinu, Lastovo je bilo jedini hrvatski otok koji nema obilježje sezonalnosti lokalnih trajektnih linija zbog slabije razvijenog otočnog turizma. Lastovo 2007. godine ostvaruje tek 1,2 % noćenja u Dubrovačko - neretvanskoj županiji što jasno ukazuje da je turizam izrazito slabo razvijen (Županijska razvojna strategija Dubrovačko - neretvanske županije 2007.-2013., 2008).

Iako Lastovo ne krasi etiketa turistički razvijenog mjesta, broj turista koji ga posjećuje svake godine raste. Prema statističkoj dokumentaciji Turističke zajednice općine Lastovo, ukupan

2.3. TURIZAM KAO GLAVNA GOSPODARSKA GRANA

Turizam je značajno pridonio gospodarskom razvoju, kako drugih otoka, tako i Lastova, pogotovo imajući u vidu da je turistima pristup dozvoljen tek 1988. godine. Taj doprinos očituje se u zaposlenju radne snage, razvoju ugostiteljstva i prometa, širenju tržišta poljoprivrednih proizvoda i ribe, te u razvoju infrastrukturnih funkcija i djelatnosti.

Prema podacima Jadrolinije za 2001. godinu, Lastovo je bilo jedini hrvatski otok koji nema obilježje sezonalnosti lokalnih trajektnih linija zbog slabije razvijenog otočnog turizma. Lastovo 2007. godine ostvaruje tek 1,2 % noćenja u Dubrovačko - neretvanskoj županiji što jasno ukazuje da je turizam izrazito slabo razvijen (Županijska razvojna strategija Dubrovačko - neretvanske županije 2007.-2013., 2008).

Iako Lastovo ne krasi etiketa turistički razvijenog mjesta, broj turista koji ga posjećuje svake godine raste. Prema statističkoj dokumentaciji Turističke zajednice općine Lastovo, ukupan broj noćenja gotovo dvostruko se povećao 2006. godine u odnosu na 2002. godinu kada je ostvareni broj noćenja iznosio tek 24 026 (Tablica 4.). Povećanju broja turista pogodovalo je i povećanje broja kapaciteta, tako da je 2003. godine otvoren kamp "Skriveni" u Skrivenoj luci, napravljena su prva privezišta, a jedini hotel "Solitudo" na Pasaduru ponovno je otvoren 2004. godine. U novije vrijeme nastalo je niz ugostiteljskih objekata, dva seoska domaćinstva i 2 ronilačka kluba.

Trenutno je na otoku registrirano 60 apartmana, 17 soba i 3 kuće za odmor, 30 vezova na privezištu, 30 kamp jedinica (do 100 ljudi) u kampu "Skriveni", te 150 ležajeva (72 sobe) u hotelu "Solitudo". Broj kreveta u privatnom smještaju znatno je porastao 2010. godine u odnosu na 2009. godinu, ali i dalje zaostaje u odnosu na rekordnu 2008. Godinu

2.3. TURIZAM KAO GLAVNA GOSPODARSKA GRANA

Turistička ponuda zasad se u potpunosti zasniva na suncu i moru, a turizam je izrazito sezonalnog karaktera.

Turističko - ugostiteljsku djelatnost kao vodeću djelatnost na otoku predodređuju izuzetno pogodni klimatski, prirodni i od čovjeka stvoreni uvjeti. Ugostiteljstvo i turizam sa samo 1% udjela u društvenom proizvodu, ali s 25% u ukupnoj zaposlenosti otoka predstavlja značajan razvojni potencijal.

Kulturno - povijesna baština otoka Lastova nije uvrštena u turističku ponudu niti je adekvatno prezentirana kako bi se mogla uvrstiti, a postoji 46 otočnih crkvice koje čekaju ispričati svoju priču. Riječ je o najvećem lastovskom resursu koji zahtijeva obnovu i drukčiju prezentaciju kako bi postao poticajni čimbenik održivog razvoja turizma što zahtijeva velika ulaganja, ali i momentalnu akciju zbog stanja u kojem se nalazi.

Planovi u turizmu obuhvaćaju, uz uređenje postojeće turističke zone hotela Solitudo, proširenje iste prema jugoistoku za 1,65 ha radi povećanja kategorije hotela. Također je obavljena prenamjena bivših vojnih zona u Jurjevoj luci i naselju Ubli. Potrebe turista za uređenim prostorima namijenjenim sportu i rekreaciji danas nisu niti izdaleka zadovoljene, pa se planiraju sportsko-rekreacijski centri u Lastovu, na Pasaduru i u naselju Ubli.

Odlukom Općine uređene plaže su predviđene na slijedećim lokacijama: Lastovo (Lučica i Sv. Mihovil), Zaklopatica, Ubli (rt Zaglav), Skrivena luka, Pasadur, Prehodišće, Jurjeva luka, a prirodne plaže: uvala Saplun, uvala Borova, uvala Korita, Kručica, Sito, Glavat (otoci Lastovnjaci).

Luka Ubli, kao luka lokalnog značaja, zahtijeva značajne rekonstrukcije i proširenja, dok se planirana cestovna mreža temelji prvenstveno na rekonstrukciji i poboljšanju postojećih prometnica i puteva te izgradnji novih trasa i cestovnih objekata

Pozdráv s LASTOVA

3. PARK PRIRODE

3.1. PROGLAŠENJE PARKA PRIRODE

Brz gospodarski i demografski rast već desetljećima negativno utječu na okoliš, prije svega na njegove prirodne resurse. Posljedice takvog naglog, spontanog i nekontroliranog rasta ogledaju se u degradaciji resursa, kao i u nizu promijenjenih i/ili novih, za sada nedovoljno ili potpuno nepoznatih procesa i fenomena u prirodnom okruženju (npr. klimatske promjene, poplave, suše, promjene morskih struja i sl.), koji za čovjeka predstavljaju rizike i čak rijetnje po sadašnji način života, ili, u najgorem slučaju, opstanak na Zemlji.

Suočen s opasnošću opstanka, čovjek se okreće zaštiti određenih elemenata okoliša, prije svega prirodnih resursa. U tom smislu, osnivaju se zaštićena područja prirode, u kojima se ili potpuno zabranjuju ili pak ograničavaju određene gospodarske djelatnosti. Istodobno, osnivaju se institucije zadužene za upravljanje zaštićenim područjima koje inzistiraju na poštivanju načela održivosti. Te institucije, po logici prirode kao javnog dobra, pod direktnim su nadzorom države.

U pravilu su područja s očuvanim i zaštićenim prirodnim resursima izuzetno interesantna i sa stajališta turizma, jer predstavljaju specifičan i prepoznatljiv element atrakcije kao sastavni dio turističke ponude.

Čest je slučaj da su zaštićena područja prirode, sa okolnim područjem, svjetski poznate turističke destinacije. Turistička valorizacija ovih područja postavlja nove zahtjeve na upravljačke institucije.

Turizam i prihodi koje turizam generira uvijek su poželjni, međutim, turizam i turisti predstavljaju i veliki dodatni pritisak na osjetljivu prirodnu osnovu (npr. onečišćenje zraka, pritisak na komunalnu infrastrukturu, betonizacija i apartmanizacija, egradacija prirodnih resursa, itd.), ali i na lokalnu zajednicu (prihvatanje stranaca, gubitak kulturnog identiteta, promjena načina života i sl.).

Očigledno je da se na jednom, osjetljivom i zaštićenom području, sukobljavaju interesi gospodarskog i socijalnog razvoja sa zahtjevima očuvanja prirode.

Štoviše, na istom se području na određeni način preklapaju i ingerencije različitih institucija upravljanja.

Odatle proizlazi i problem istraživanja: da li je, unatoč različitim interesima i ciljevima različitih institucija koje postoje ili pak imaju neke ingerencije na određenom zaštićenom području prirode, i pod kojim uvjetima, osigurati održiv razvoj tog područja? Drugim riječima, može li se ostvariti gospodarski prosperitet uz očuvanje prirodne osnove i identiteta lokalne zajednice?

Hrvatski sabor je 29. rujna 2006. godine proglasio Park prirode "Lastovsko otočje", što ga čini jedanaestim parkom prirode u Hrvatskoj.

Lastovsko otočje spada u vanjsku skupinu južnodalmatinskih otoka i obuhvaća otok Lastovo s pripadajućim otocima, otočne skupine Lastovnjaci i Vrhovnjaci te otok Sušac, a satoji se od ukupno 44 otoka, otočića i hridi. Odlikuje se posebnim florističko-faunističkim obilježjima kopna, kao i bogatstvom i raznolikošću živog svijeta mora te izuzetnom krajobranom ljepotom.

Posebnu vrijednost ovom Parku prirode svakako daje more i podmorje i njegov vrlo bogati živi svijet. Od ukupno zabilježene 703 biljne vrste, 53 vrste su ugrožene, dok je od 141 vrste kralješnjaka njih čak 71 ugroženih. Posebnu biološku vrijednost i značaj Lastovskom otočju daju endemske i stenoendemske vrste kao što su jadranska primorska i lastovska gušterica.

3.2 PARK PRIRODE I LOKALNA ZAJEDNICA

Iako se o nužnosti potpore lokalnog stanovništva u zaštiti prirode već naširoko i nadaleko priča ova se nužnost u slučaju Lastova iskazala u svojoj jačini. Iako je Park prirode proglašen još 2006. godine, to nije bilo dovoljno da zaštita stvarno i zaštiti.

Ono što je bilo potrebno, da se i sami Lastovci probude i shvate da se ljepote koje ih okružuju ne mogu uzeti zdravo za gotovo, jest činjenica da se prirodne vrijednosti otočja nalaze pred direktnom prijetnjom trajnog gubitka. Globalne promjene i izazovi razvoja od kojih je, spletom povijesnih okolnosti, do sada Lastovo bilo pošteđeno, sada su sve bliže. Inicijativa za osnivanje Parka prirode je došla od lokalnog stanovništva i njihove potrebe za zaštitom kvalitete stanovanja kao i povećane eko svijesti, a ne od strane Ministarstva zaštite i okoliša.

Da nije bilo te inicijative otočkog živilja i eko udruga bio bi to početak devastacije otoka koji je stjecajem povijesnih okolnosti izbjegao u velikoj mjeri sudbinu velikog dijela naše obale, betonizaciju.

Park prirode ne djeluje kao pokretač već kao kočnica održivog razvoja otoka., Nezainteresiranost za potrebe lokalnog stanovništva i zapošljavanje po podobnosti, kao i nenamjensko trošenje sredstava dovele su do toga da Park prirode danas ne djeluje kao javna ustanova, već više kao socijalna ustanova i kao zasebna jedinica te privatni poslovni subjekt.

Kratkoročni privatni kapital u obliku kamenoloma, uzgajališta tuna, golf terena, turističkih kompleksa i sličnih velebnih "razvojnih" projekta za cilj ima samo jedno - profit pojedinaca na račun prirodnih bogatstava koji pripadaju svima.

U nastavku će biti iznesene činjenice vezane promjene koje su se dogodile proglašenjem parka prirode. Iako se o nužnosti potpore lokalnog stanovništva u zaštiti prirode već naširoko i nadaleko priča ova se nužnost u slučaju Lastova iskazala u svojoj jačini. Iako je Park prirode proglašen još 2006. godine, to nije bilo dovoljno da zaštita stvarno i zaštiti.

Ono što je bilo potrebno, da se i sami Lastovci probude i shvate da se ljepote koje ih okružuju ne mogu uzeti zdravo za gotovo, jest činjenica da se prirodne vrijednosti otočja nalaze pred direktnom prijetnjom trajnog gubitka. Globalne promjene i izazovi razvoja od kojih je, spletom povijesnih okolnosti, do sada Lastovo bilo pošteđeno, sada su sve bliže. Inicijativa za osnivanje Parka prirode je došla od lokalnog stanovništva i njihove potrebe za zaštitom kvalitete stanovanja kao i povećane eko svijesti, a ne od strane Ministarstva zaštite i okoliša.

Da nije bilo te inicijative otočkog živilja i eko udruga bio bi to početak devastacije otoka koji je stjecajem povijesnih okolnosti izbjegao u velikoj mjeri sudbinu velikog dijela naše obale, betonizaciju.

3.2 PARK PRIRODE I LOKALNA ZAJEDNICA

Počeo projekt SEA-Med - Novih 2,5 milijuna kuna za razvoj parkova prirode Telašćica i Lastovo

30-04-2014

Nakon uspješno provedenog pilot projekta [MedPAN South](#) Hrvatska Udruga Sunce i Svjetski fond za zaštitu prirode (WWF) tijekom travnja lansirali su njegov nastavak. Novi projekt [SEA-Med](#) usmjeren je na razvoj održivih gospodarskih aktivnosti u parkovima prirode Lastovsko otočje i Telašćica.

Cilj SEA-Med projekta u Hrvatskoj je razvoj održivih gospodarskih aktivnosti u parkovima prirode [Lastovsko otočje](#) i [Telašćica](#). To

4. PROBLEMATIKA I ZAKLJUČAK

Funkcioniranje zaštićenog područja ograničeno je općim sustavom upravljanja resursima. Radi se o tome da je sustav upravljanja zaštićenim područjem pod ingerencijom različitih subjekata koji donose svoje različite regulative i planove koje je izuzetno teško uskladiti.

Povrh svega veliki je broj interesnih skupina s posebnim naglaskom na lokalno stanovništvo koje treba uključiti u proces upravljanja. Park prirode ne djeluje kao pokretač već kao kočnica održivog razvoja otoka., Nezainteresiranost za potrebe lokalnog stanovništva i zapošljavanje po podobnosti, kao i nenamjensko trošenje sredstava dovele su do toga da Park prirode danas ne djeluje kao javna ustanova, već više kao socijalna ustanova i kao zasebna jedinica te privatni poslovni subjekt.

Kratkoročni privatni kapital u obliku kamenoloma, uzgajališta tuna, golf terena, turističkih kompleksa i sličnih veebnih "razvojnih" projekta za cilj ima samo jedno - profit pojedinaca na račun prirodnih bogatstava koji pripadaju svima.

Postojanje zaštićenog područja uvjetuje, pridonosi odnosno usmjerava razvoj turističke ponude.

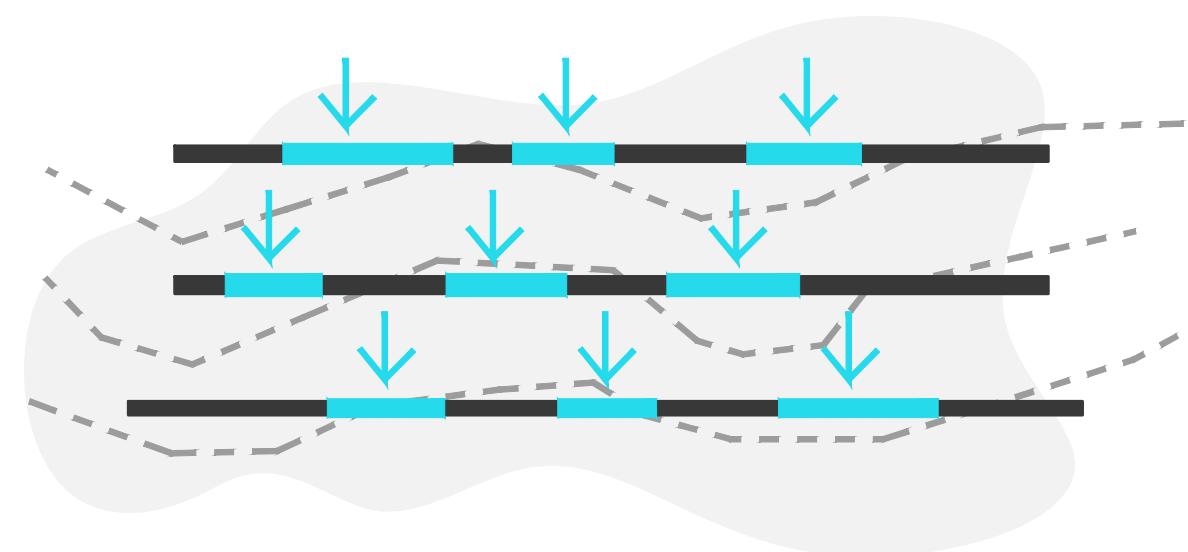
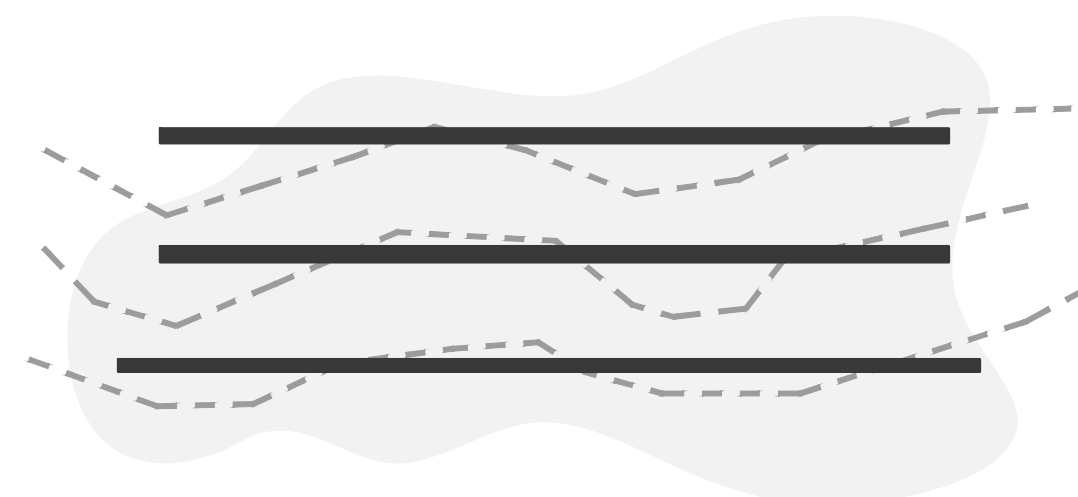
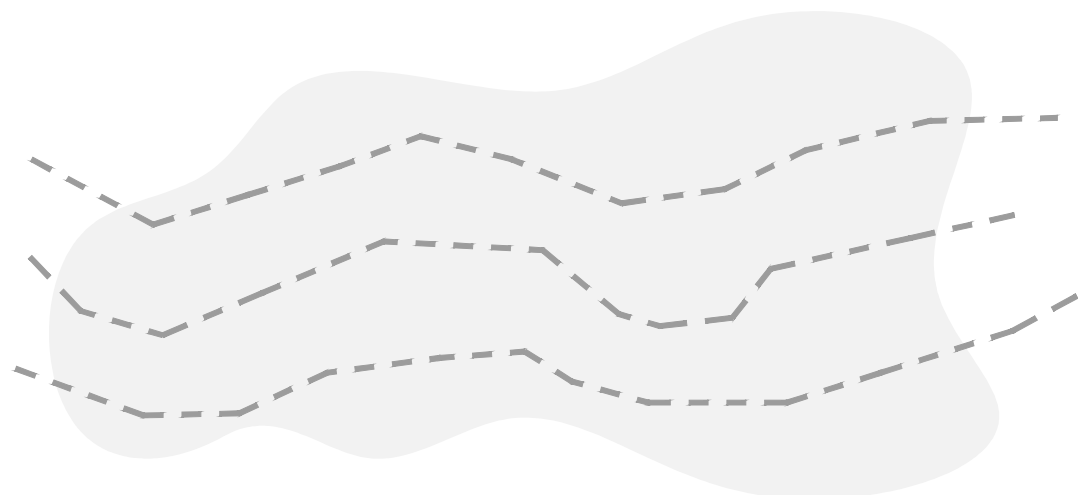
Park prirode Lastovsko otočje ističe se osobito po svom biodiverzitetu, obiluje obalnim strmcima, njegova šuma krije mnoge špilje, pećine, te jame, a krunski dragulji skriveni su u bogatom podmorju. Činjenica je da se ovi prirodni potencijali nedovoljno iskorištavaju u turističke svrhe. Upravo u toj sferi upravljački sustav treba pridonijeti i pravilno usmjeriti razvoj turističke djelatnosti, poseban naglasak dati na maksimiziranju pozitivnih učinaka turizma te minimiziranju negativnih učinaka turizma.

ANALIZA

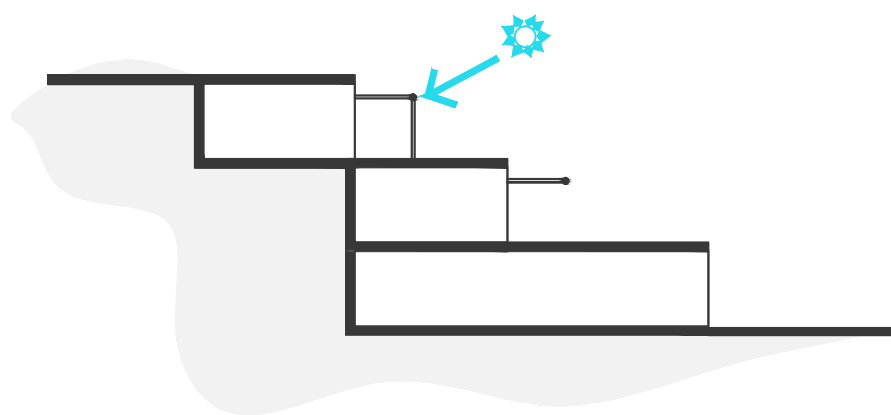
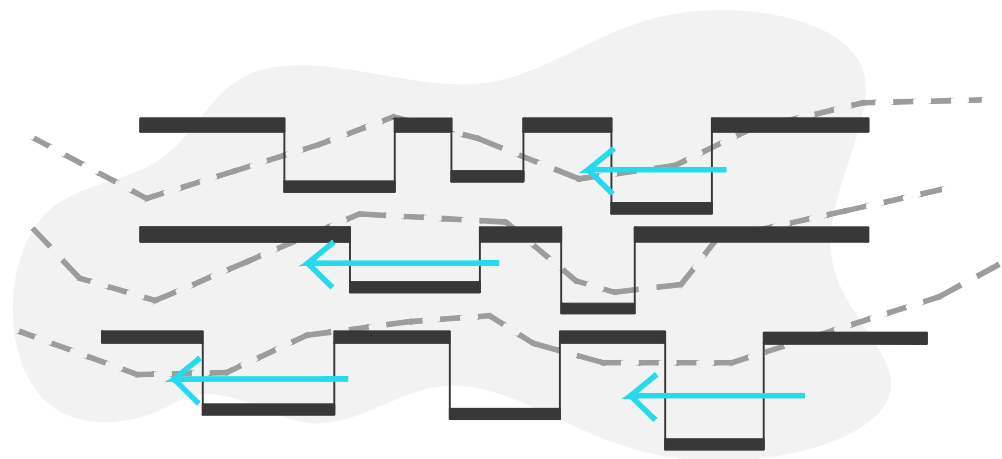
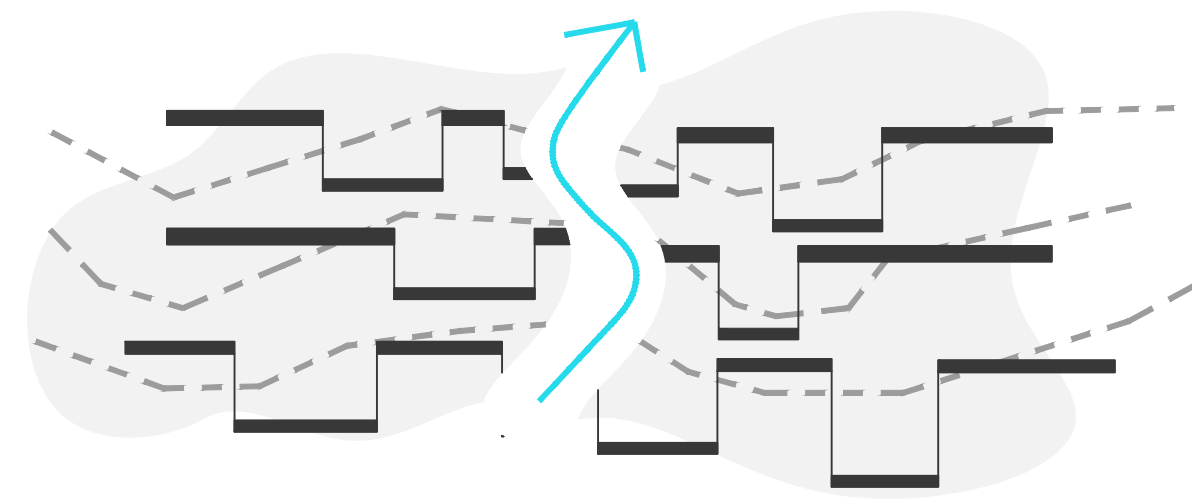
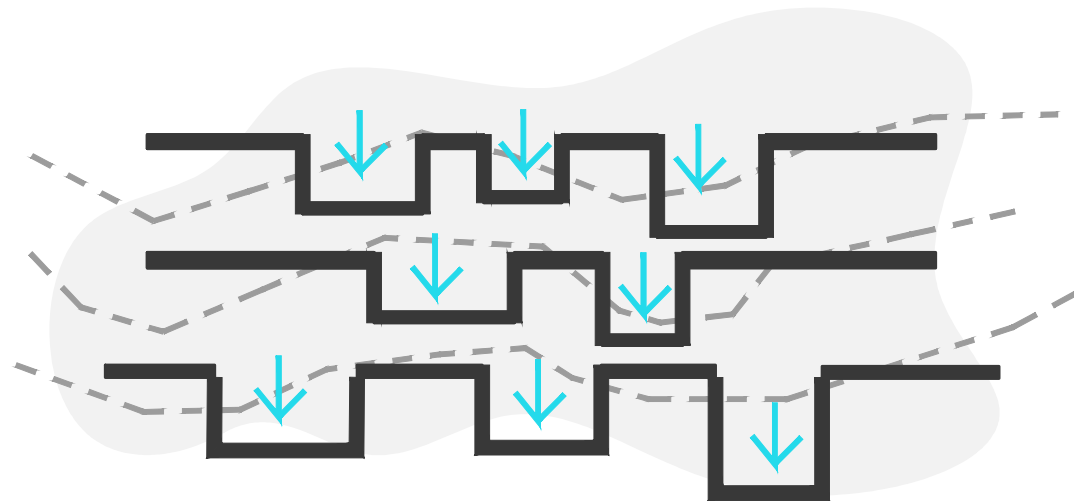

OPIS KONCEPTA

ZATEČENO STANJE JE GOTOVO PRAZNA PARCELA SA STRMIM PADOM TERENA. SLIJEDOM ČISTE LOGIKE, PARALELNO SA PADOM TERENA (SLOJNICAMA) POSTAVLJENA JE KUĆA. OD NAJNIŽE KOTE OBRADIVOG TLA PENJU SU TRI TRAKASTE ETAŽE. SADRŽAJI ETAŽA SU GRADIRANI PREMA PRIVATNOSTI OD ZAPADA PREMA ISTOKU;TAKO DA JE PRIZEMNA ETAŽA POTPUNO JAVNA SA SVIM ATRAKCIJAMA I UTILITARNIM SADRŽAJIMA POTREBNIM ZA FUNKCIONIRANJE STARAČKOG DOMA; PRVI KAT JE SADRŽAJNO ZAPUNJEN SPAVAĆIM TRAKTOM; SOBAMA KORISNIKA KOJIMA JE POTREBNA STALNA ILI POVREMENA NJEGA; DRUGI KAT SADRŽI APARTMANSKE JEDINICE I MOŽE FUNKCIONIRATI NEOVISNO O OSTATKU DOMA.

ZBOG NEPOVOLJNE VEĆINSKE ORIJENTACIJE ZGRADE (ZAPAD), SLIJEDEĆI KORAK JE POKUŠAJ DOBIVANJA SJEVERNE I JUŽNE ORIJENTACIJE U ŠTO VIŠE DIJELOVA ZGRADE. ZATO SE DIJELOVI TLOCRTA IZVLAČE VAN PREMA ZAPADU TE TAKO DOBIVAJU PO POTREBI I JUŽNU I SJEVERNU ORIJENTACIJU. IZVUČENI SADRŽAJI SU UVIJEK ZAJEDNIČKE PROSTORIJE DOMA (DNEVNI BORAVCI, RADIONICE...) TE KOMUNIKACIJE IZMEĐU ETAŽA. TIM POTEZOM SE DOBIVA PUNO VEĆA KVALITETA BORAVLJENJA U ZAJEDNIČKIM PROSTORIJAMA DOMA. ZBOG VELIKE DUŽINE ZGRADE U SMJERU SJEVER- JUG ONA JE ISPRESJECANA VANJSKOM KOMUNIKACIJOM (STUBIŠTEM) KOJE POVEZUJE KROV 3.ETAŽE SA PRIZEMLJEM. ZAŠTITA OD ZAPADNOG SUNCA U SOBAMA SU PERGOLE KOJE SU RAZLIČITE I DAJU "ŠARM" PROČELJIMA SOBA.

SITUACIJA U FAZAMA

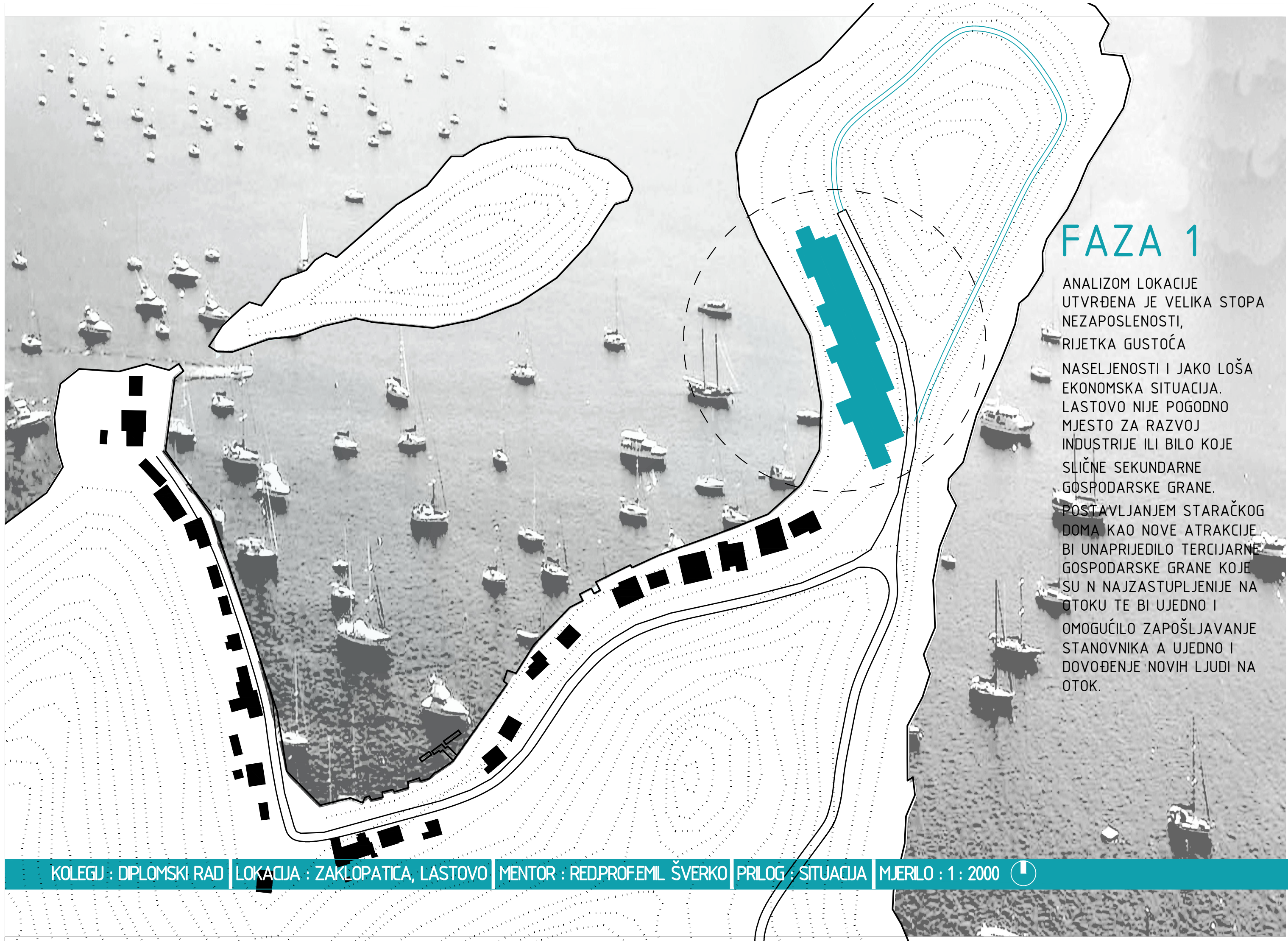
FAZA 1

ANALIZOM LOKACIJE
UTVRĐENA JE VELIKA STOPA
NEZAPOSLENOSTI,
RIJETKA GUSTOĆA

NASELJENOSTI I JAKO LOŠA
EKONOMSKA SITUACIJA.
LASTOVO NIJE POGODNO
MJESTO ZA RAZVOJ
INDUSTRIJE ILI BILO KOJE
SLIČNE SEKUNDARNE
GOSPODARKE GRANE.

POSTAVLJANJEM STARAČKOG
DOMA KAO NOVE ATRAKCIJE
BI UNAPRIJEDILO TERCIJARNE
GOSPODARKE GRANE KOJE
SU N NAJZASTUPLJENIJE NA
OTOKU TE BI UJEDNO I
OMOGUĆILO ZAPOŠLJAVANJE
STANOVNIKA A UJEDNO I
DOVOĐENJE NOVIH LJUDI NA
OTOK.

FAZA 1

ANALIZOM LOKACIJE
UTVRĐENA JE VELIKA STOPA
NEZAPOSLENOSTI,
RIJETKA GUSTOĆA

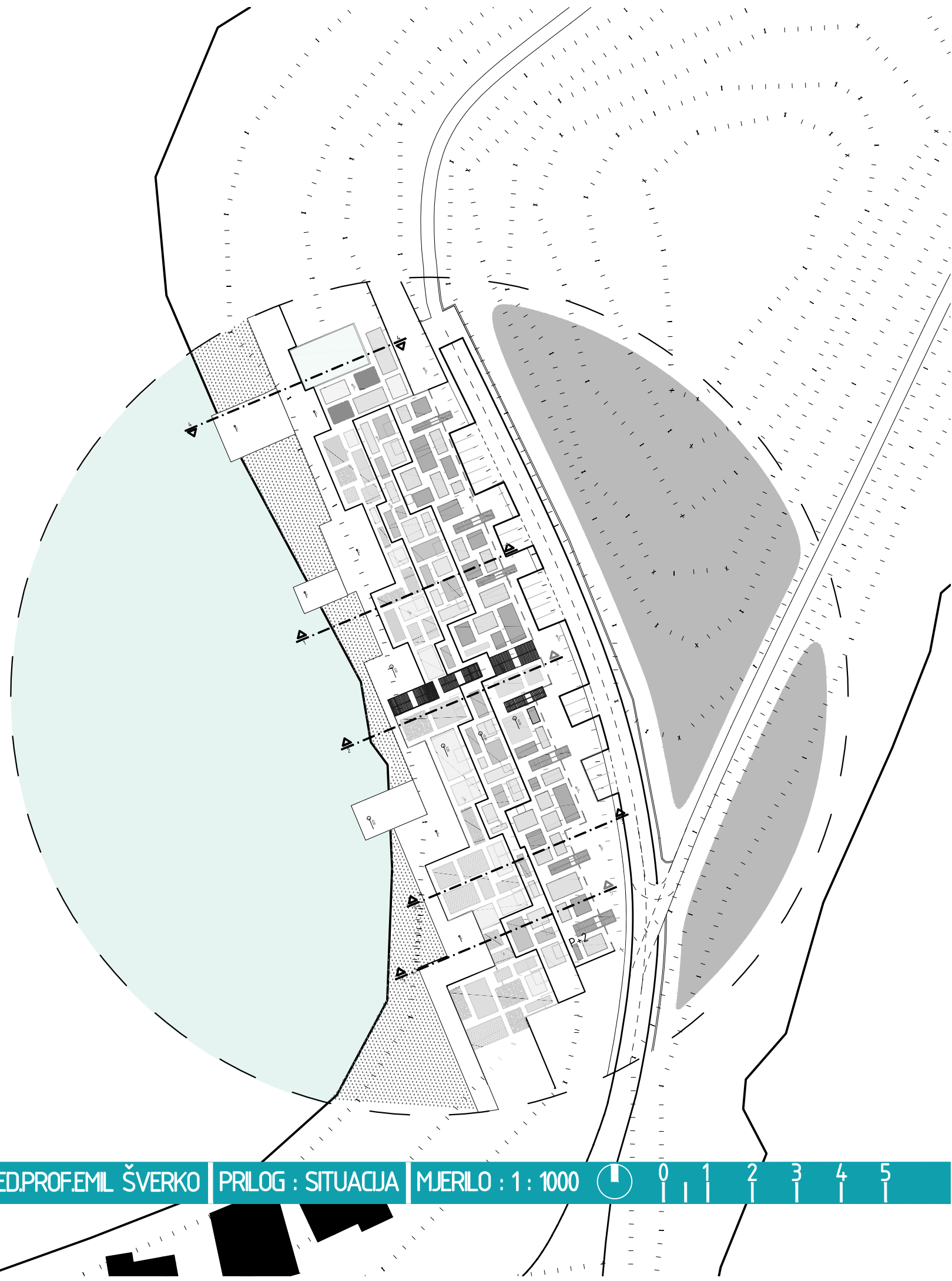
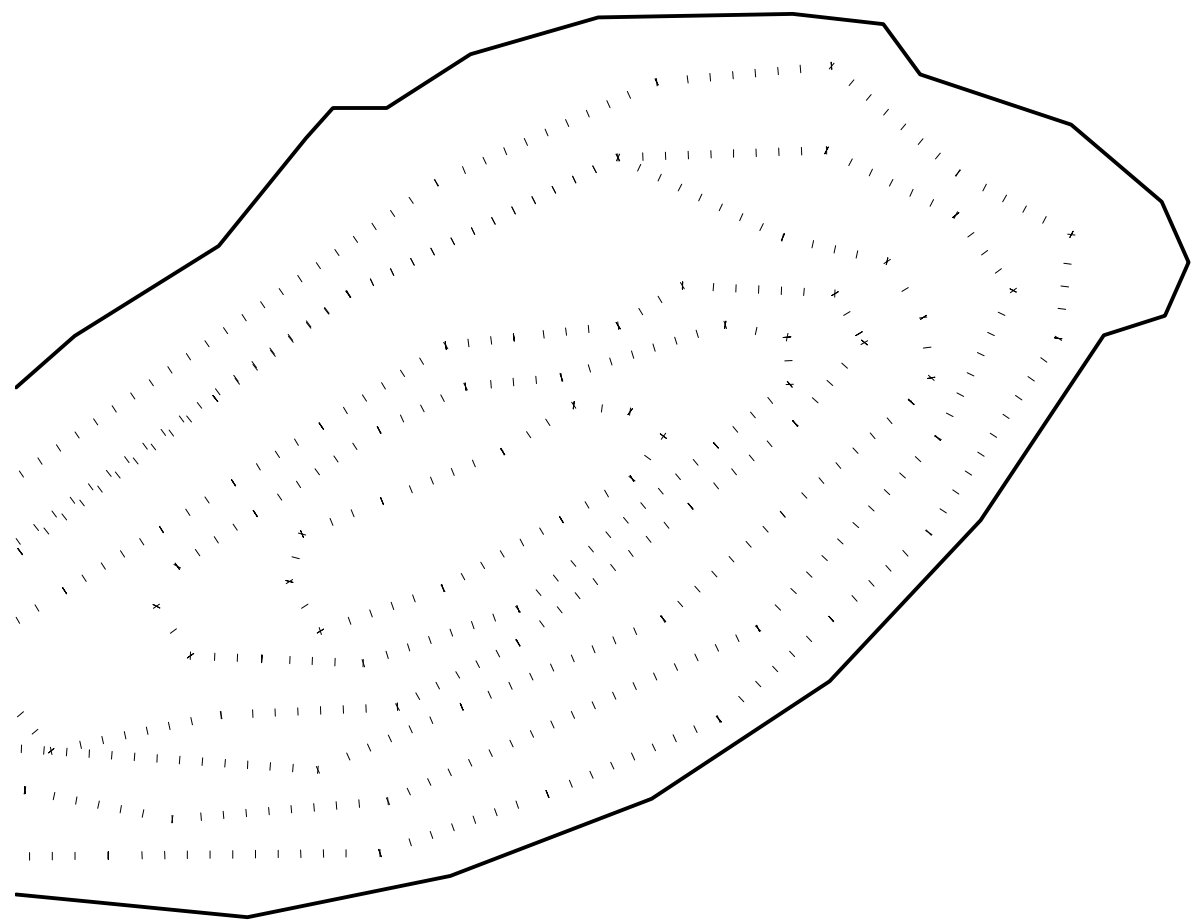
NASELJENOSTI I JAKO LOŠA
EKONOMSKA SITUACIJA.
LASTOVO NIJE POGODNO
MJESTO ZA RAZVOJ
INDUSTRIJE ILI BILO KOJE
SLIČNE SEKUNDARNE
GOSPODARSKE GRANE.

POSTAVLJANJEM STARAČKOG
DOMA KAO NOVE ATRAKCIJE
BI UNAPRIJEDILO TERCIJARNE
GOSPODARSKE GRANE KOJE
SU N NAJZASTUPLJENIJE NA
OTOKU TE BI UJEDNO I
OMOGUĆILO ZAPOŠLJAVANJE
STANOVNIKA A UJEDNO I
DOVOĐENJE NOVIH LJUDI NA
OTOK.

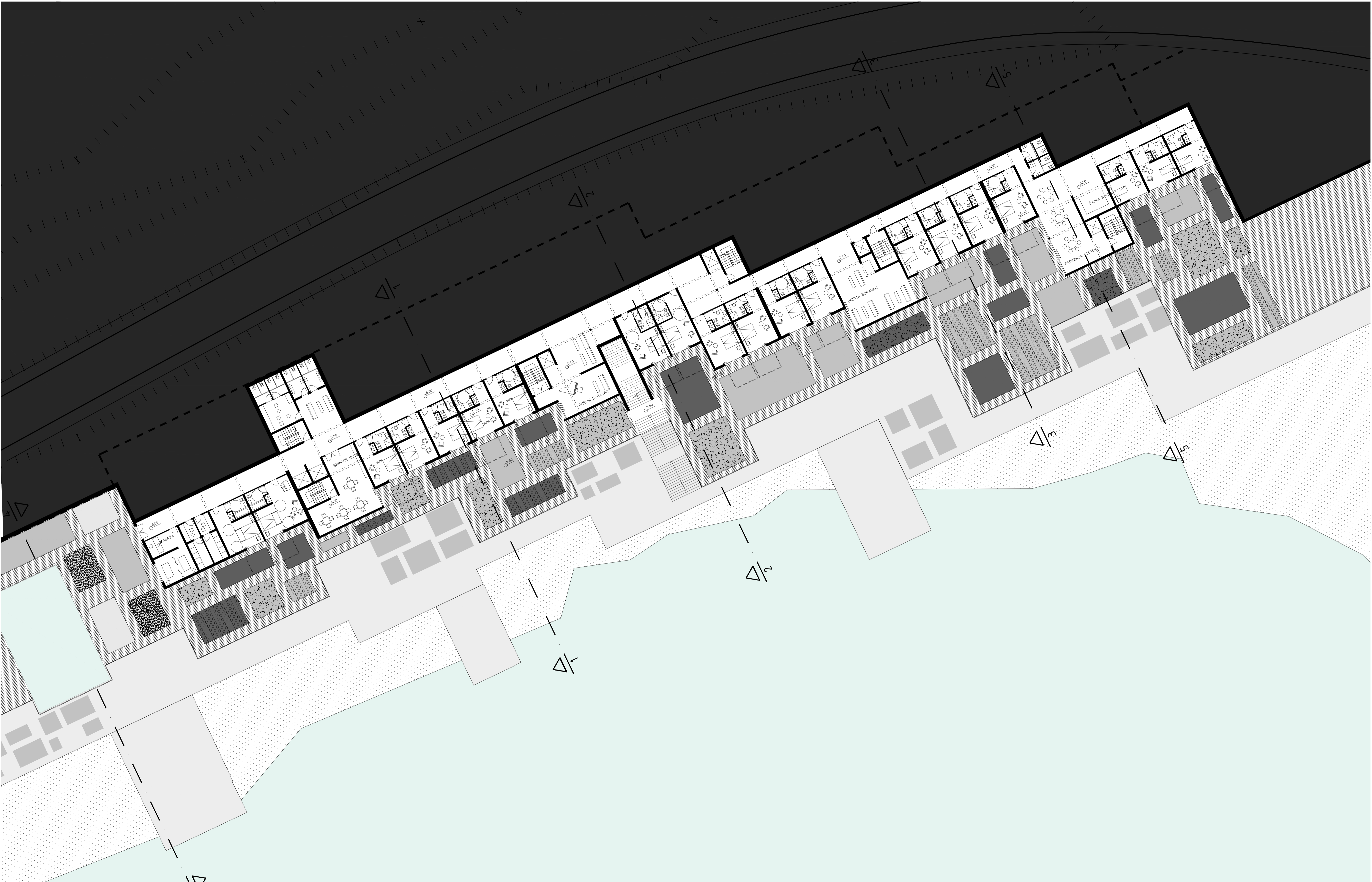

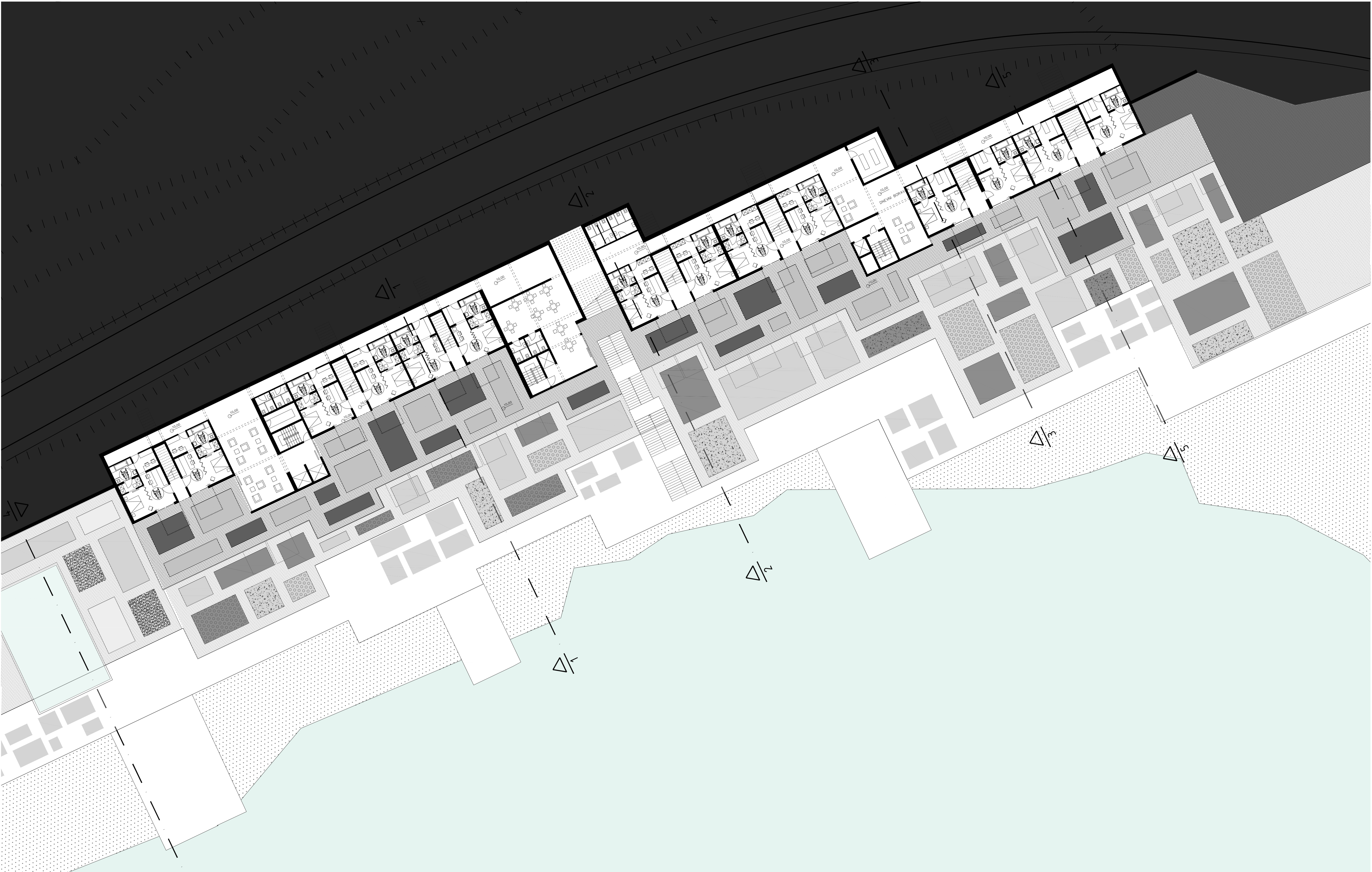
FAZA 2

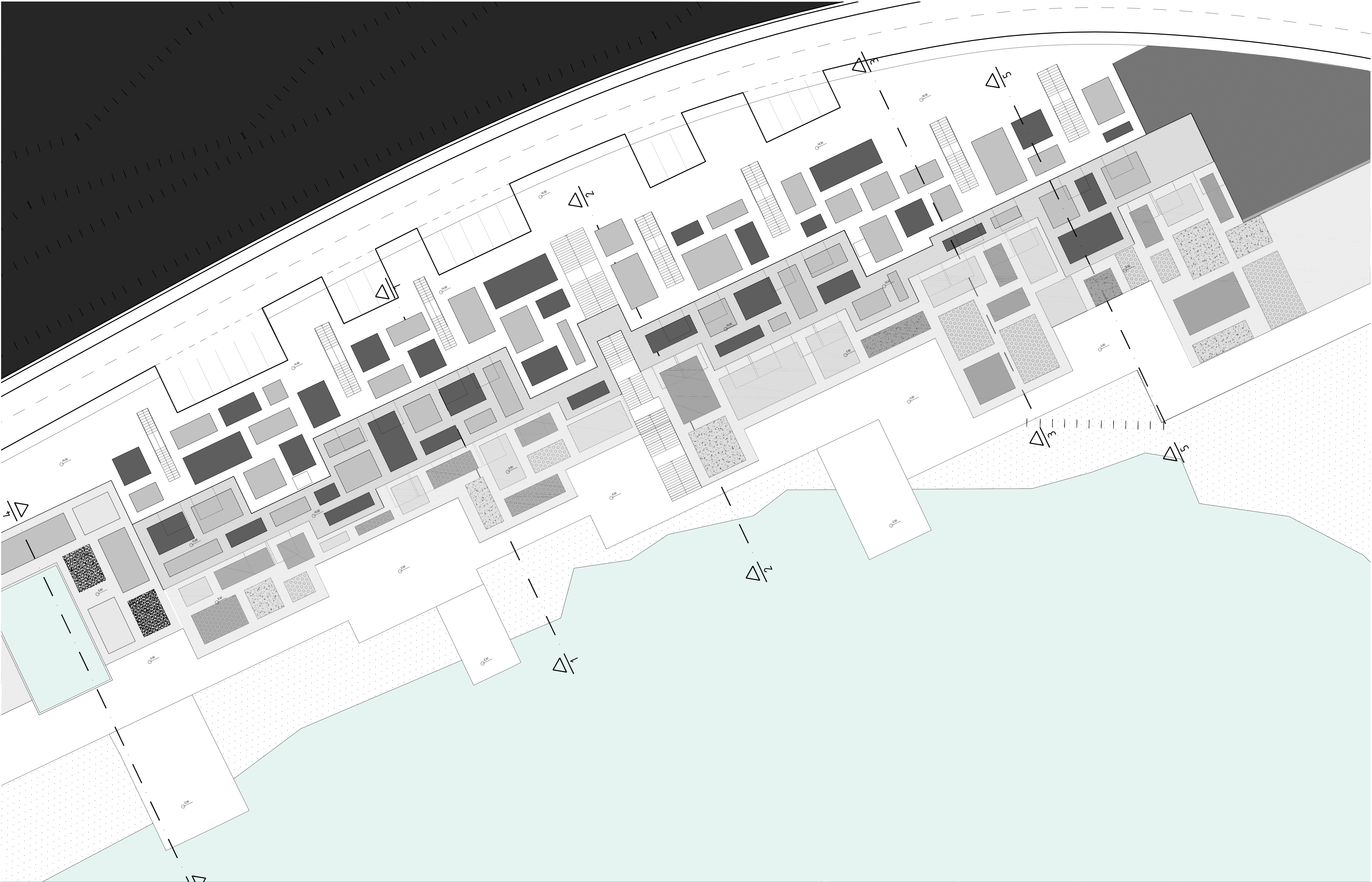
U SLJEDEĆOJ FAZI JE PLANIRANO POSTAVLJANJE ŠETNICE PRIZEMNO ISPRED DOMA I PROVLAČENJE TE ISTE KROZ MJESTO JER VELIK SJEVEROZAPADNI DIO UVALE NEMA PJEŠAČKU KOMUNIKACIJU UZ MORE (SAMO CESTOVNI PRAVAC). TAKOĐER BI SAMO POSTAVLJANJE DOMA UVJETOVALO PROŠIRENJE SMJESTAJA ZA NOVE ZAPOSLENIKE TE MOŽDA KORISNIKE TOPLICA, POSJETITELJE (OBITELJ) UMIROVLJENIKA I SL. ZATO JE PLANIRAN POTEZ KUĆA UZ JUŽNU STRANU CESTE (UNUTAR GRAĐEVINSKOG PODRUČJA)

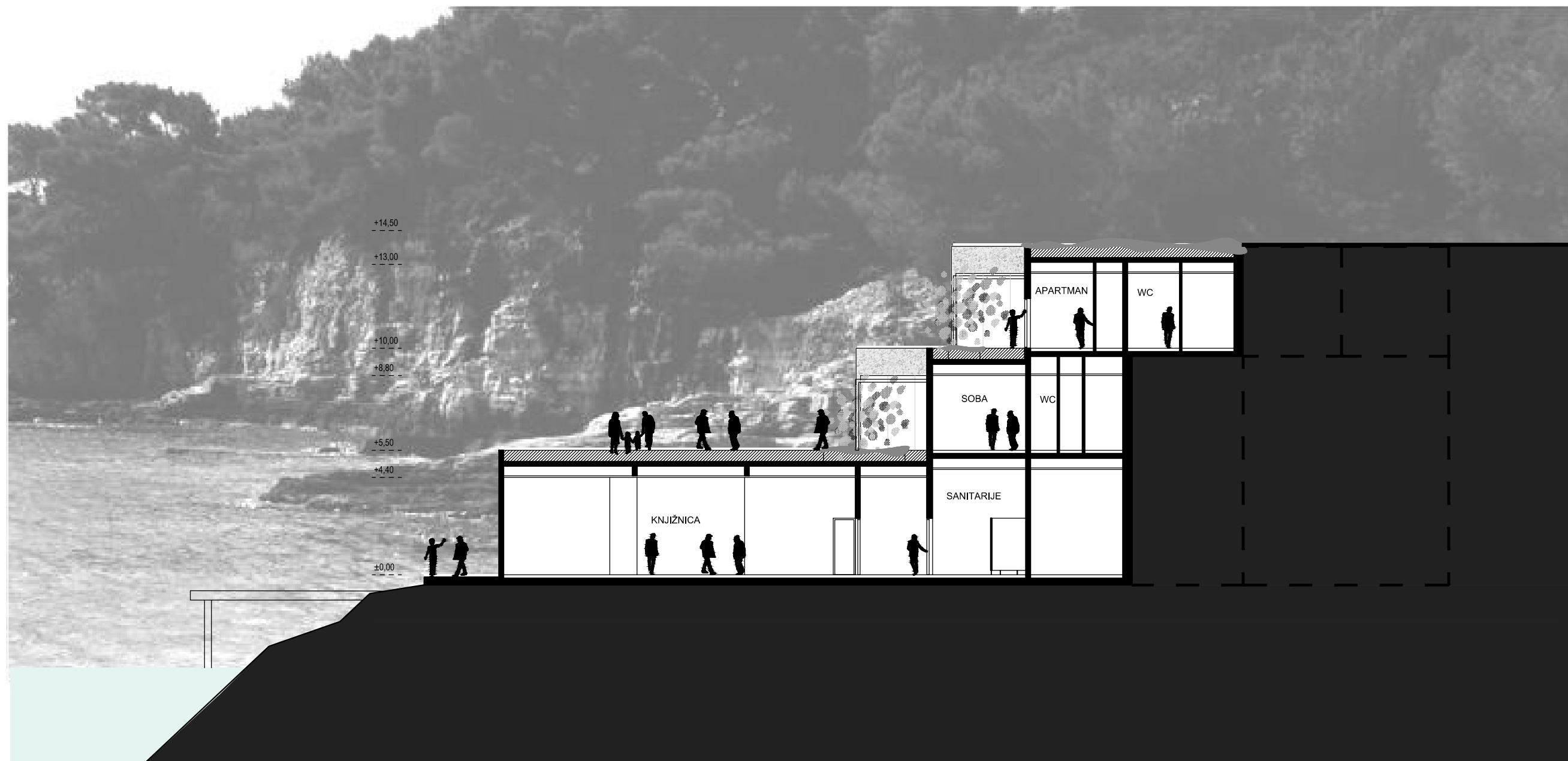

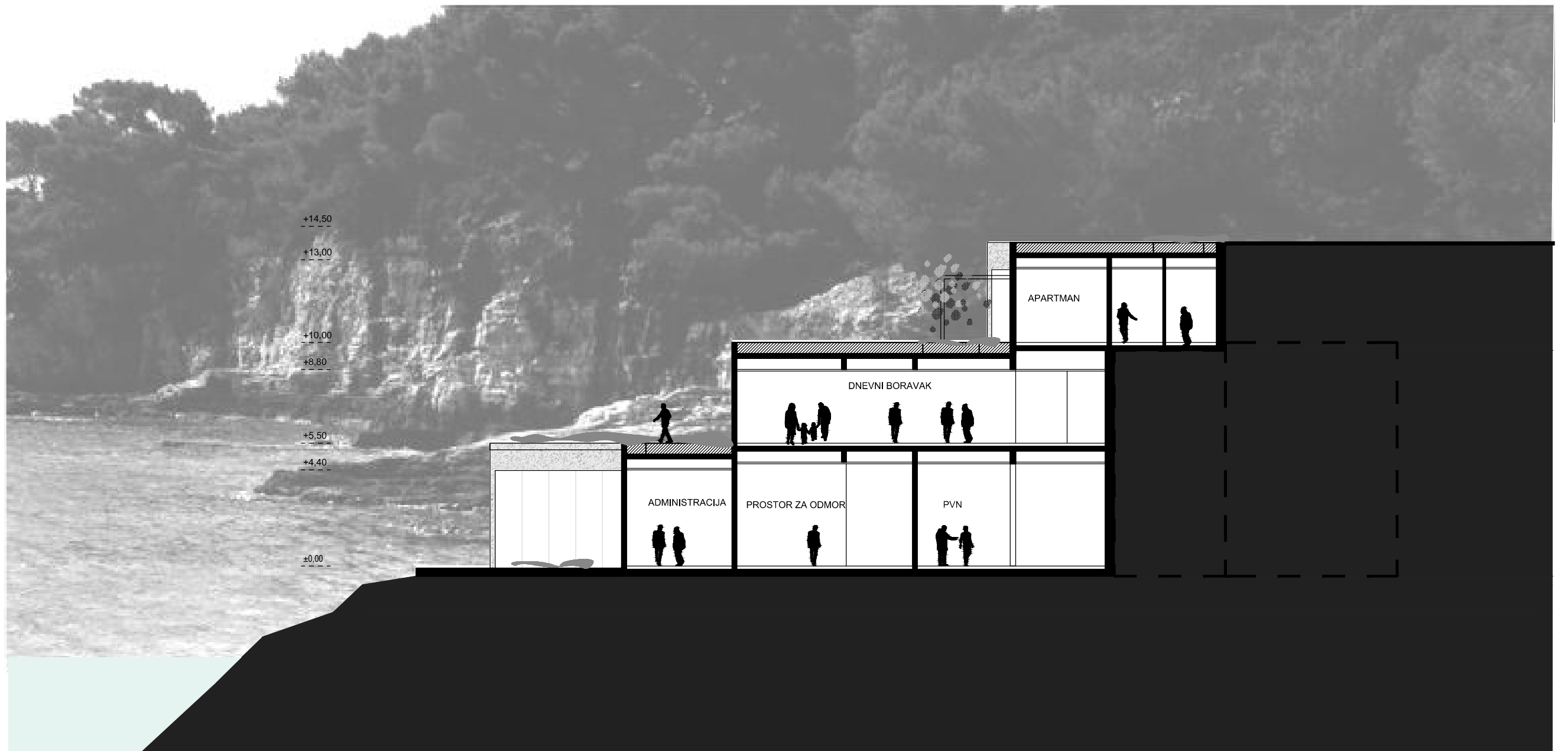
KOLEGIJ : DIPLOMSKI RAD | LOKACIJA : ZAKLOPATICA, LASTOVO | MENTOR : RED.PROF.EMIL ŠVERKO | PRILOG : PRESJEK 2-2 | MJERILO : 1 : 200

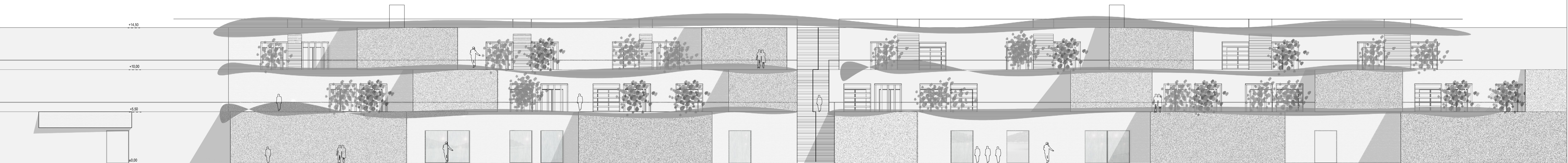

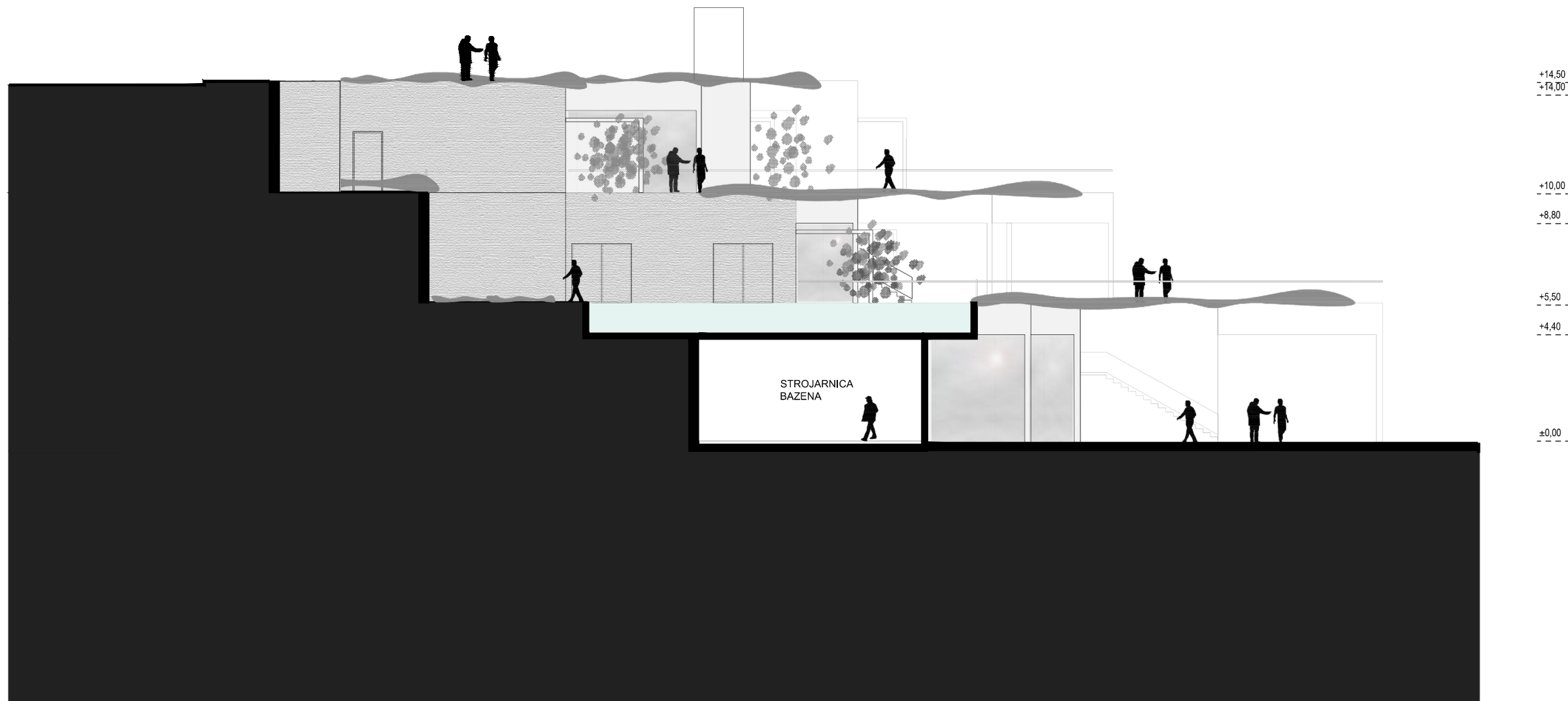

KOLEGIJ : DIPLOMSKI RAD | LOKACIJA : ZAKLOPATICA, LASTOVO | MENTOR : RED.PROF.EMIL ŠVERKO | PRILOG : PRESJEK 3-3 | MJERILO : 1 : 200

TEHNIČKI OPIS

1. UVOD

- podaci iz prostornih planova - prilagodba lokaciji bez velikih intervencija, orijentacija kuće na sjever
- projektni zadatak - starački dom

2. LOKACIJA

- mjesto gradnje- Zaklopatica, Lastovo
- parcelacija na dijelu izgradnje nije definirana ali kuća spada u neizgrađeno građevinsko područje naselja

3. NAMJENA I VELIČINA ZGRADE

- vrsta zgrade - starački dom
- ukupna dimenzija zgrade iznosi cca 140mx40mx14.5m
- broj etaža -P+2
- tlocrtna projekcija zgrade iznosi 4572m²

4. PROMET

- priključenje na javnu prometnu površinu, kolnu i pješačku : neposredno uz pristup kući
- promet - ima pristup cesti
- promet u mirovanju - 30 parkirališnih mjesta na parceli

5. OBLIKOVANJE I ORGANIZACIJA ZGRADE

- koncepcija - kuća otvorena prema moru, glavna orijentacija zapad
- oblik - nepravilan oblik određen praćenjem kota terena
- krov - zeleni krov, korisna površina
- organizacija - tri etaže; prizemna u potpunosti javni i utilitarni prostori, prvi kat sobe za umirovljenike kojima je potrebna pomoć, drugi kat samostalne apartmanske jedinice, krovna terasa zadnjeg kata u razini pristupne ceste, tu je i organiziran parking na otvorenom; u prizemnom dijelu provučena šetnica ispred kuće koja ima tenziju širenja

-cijela kuća je presječena vanjskim stubištem po osi sa kojeg se pristupa na krovne terase

6. KONSTRUKCIJA

- temelji - AB konstrukcija
- vertikalna nosiva konstrukcija - AB konstrukcija
- horizontalna nosiva konstrukcija - AB konstrukcija
- krov - AB konstrukcija + sloj zemlje (krovna terasa)

7. MATERIJALI I OBRADJE

- pročelje - grubo žbukano - AB zid sa završnom obradom granuliranom žbukom; ovisno o oblikovanju korištene su različite granulacije žbuke (izvučeni volumeni naglašeniji od pozadine)
- krov - armirano-betonski, opločnjaci i zelene površine
- otvori, ostakljenje, sjenila - otvori - kombinirane stijene - low-e staklo
- zaštita od sunca; zapad pergole, jug nadstrešnice
- pregrade - knauf pregradni zid
- obloge poda - javni prostori linoleum, sobe parket

	PRIZEMLJE	1.ETAŽA	2.ETAŽA	3.ETAŽA
ZATVORENO	2 958 m ²	1 668 m ²	1 548 m ²	—
TERASE (k=0.5)	592 m ²	929 m ²	654 m ²	713 m ²
UKUPNO	3550 m ²	3189 m ²	2202 m ²	713 m ²
				= 9 654 m ²

VIZUALIZACIJA

